

VEDTAGNE TEKSTER

P9_TA(2021)0406

Konsekvenserne for kvinder og børn af partnervold og forældremyndighedsrettigheder

Europa-Parlamentets beslutning af 6. oktober 2021 om konsekvenserne for kvinder og børn af partnervold og forældremyndighedsrettigheder (2019/2166(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 2 og 3, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og artikel 6, 8 og 67 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/29/EU af 25. oktober 2012 om minimumsstandarder for ofre for kriminalitet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse (direktivet om ofres rettigheder)¹,
- der henviser til artikel 21, 23, 24 og 47 i Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder ('chartret'),
- der henviser til Europarådets konvention om forebyggelse og bekæmpelse af vold imod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen), der trådte i kraft den 1. august 2014,
- der henviser til FN's konvention om barnets rettigheder af 20. november 1989,
- der henviser til generel bemærkning nr. 13 fra Komitéen for Barnets Rettigheder af 18. april 2011 om barnets ret til beskyttelse mod alle former for vold,
- der henviser til Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 om internationale barnebortførelser,
- der henviser til Haagerkonventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/800 af 11. maj 2016 om retssikkerhedsgarantier for børn, der er mistænkte eller tiltalte i straffesager²,
- der henviser til den europæiske menneskerettighedskonvention,
- der henviser til FN-konventionen af 18. december 1979 om afskaffelse af alle former

¹ EUT L 315 af 14.11.2012, s. 57.

² EUT L 132 af 21.5.2016, s. 1.

for diskrimination imod kvinder, og generelle anbefaling nr. 35 om kønsbaseret vold mod kvinder til ajourføring af generelle anbefaling nr. 19 om vold mod kvinder fra Komitéen for Afskaffelse af Diskrimination mod Kvinder,

- der henviser til den europæiske søjle for sociale rettigheder, navnlig princip nr. 2,
- der henviser til 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling, som trådte i kraft den 1. januar 2016, og navnlig verdensmål nr. 5 for bæredygtig udvikling om ligestilling mellem kønnene samt verdensmål nr. 16.2 om udryddelse af alle former for overgreb, udnyttelse, handel med og alle former for vold mod og tortur af børn,
- der henviser til Kommissionens forslag af 4. marts 2016 til Rådets afgørelse om Den Europæiske Unions indgåelse af Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (COM(2016)0109),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 5. marts 2020 med titlen "Et EU med ligestilling: strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025" (COM(2020)0152), navnlig dens første mål om at gøre kvinder og piger fri fra vold og stereotyper,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 12. november 2020 med titlen "En Union med lige muligheder: Strategi for ligestilling af LGBTIQ-personer 2020-2025" (COM(2020)0698),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 24. juni 2020 med titlen "EU-strategi for ofres rettigheder (2020-2025)" (COM(2020)0258),
- der henviser til arbejdsdokument af 6. marts 2019 fra Kommissionens tjenestegrene om 2019-rapporten om ligestilling i EU (SWD(2019)0101),
- der henviser til sin beslutning af 12. september 2017 om forslag til Rådets afgørelse om Den Europæiske Unions indgåelse af Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet¹,
- der henviser til sin beslutning af 28. november 2019 om EU's tiltrædelse af Istanbulkonventionen og andre foranstaltninger til bekæmpelse af kønsbaseret vold²,
- der henviser til sin beslutning af 17. december 2020 om behovet for en særlig rådssammensætning om ligestilling mellem kønnene³,
- der henviser til sin beslutning af 21. januar 2021 om kønsperspektivet i covid-19-krisen og perioden efter krisen⁴,
- der henviser til sin beslutning af 21. januar 2021 om EU's strategi for ligestilling mellem kønnene⁵,

¹ EUT C 337 af 20.9.2018, s. 167.

² EUT C 232 af 16.6.2021, s. 48.

³ Vedtagne tekster, P9_TA(2020)0379.

⁴ Vedtagne tekster, P9_TA(2021)0024.

⁵ Vedtagne tekster, P9_TA(2021)0025.

- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/99/EU af 13. december 2011 om den europæiske beskyttelsesordre¹,
 - der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 606/2013 af 12. juni 2013 om gensidig anerkendelse af beskyttelsesforanstaltninger i civile retlige spørgsmål²,
 - der henviser til Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar (Bruxelles IIa-forordningen)³,
 - der henviser til kønsligestillingsindekset for 2020 fra Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE),
 - der henviser til EIGE-undersøgelsen af 12. juni 2019 om data om partnervold i EU ("Understanding intimate partner violence in the EU: the role of data"),
 - der henviser til EIGE-undersøgelsen af 18. november 2019 om vejledning for politi til risikoanalyse og -forvaltning vedrørende partnervold ("A guide to risk assessment and risk management of intimate partners violence against women for police"),
 - der henviser til rapporten fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) af 3. marts 2014 om EU-dækkende undersøgelse af vold mod kvinder ("Violence against women: an EU-wide survey"),
 - der henviser til platformen for uafhængige ekspertmekanismer vedrørende forskelsbehandling og vold mod kvinder (EDVAW-platformen) og dens erklæring af 31. maj 2019 "Intimate partner violence against women is an essential factor in the determination of child custody",
 - der henviser til erklæringen af 24. marts 2020 fra Marceline Naudi, formand for Europarådets ekspertgruppe for indsatsen mod vold mod kvinder og vold i hjemmet, "For many women and children, the home is not a safe place", om behovet for at opretholde Istanbulkonventionens standarder under en pandemi,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 54,
 - der henviser til de fælles drøftelser mellem Retsudvalget og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling, jf. forretningsordenens artikel 58,
 - der henviser til betænkning fra Retsudvalget og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (A9-0254/2021),
- A. der henviser til, at ligestilling mellem kønnene er en grundlæggende værdi og et centralt mål for EU og bør indgå i alle Unionens politikker; der henviser til, at retten til ligebehandling og ikkeforskelsbehandling er en grundlæggende rettighed, der er

¹ EUT L 338 af 21.12.2011, s. 2.

² EUT L 181 af 29.6.2013, s. 4.

³ EUT L 338 af 23.12.2003, s. 1.

nedfældet i traktaterne¹ og i chartret², og bør respekteres fuldt ud; der henviser til, at kønsbaseret vold i alle dens afskygninger udgør en ekstrem form for diskrimination og en krænkelse af menneskerettighederne, og er rodfastet i ulighed mellem kønnene, som den bidrager til at fastholde og forstærke; der henviser til, at denne form for vold har oprindelse i og fastholder stereotyper forestillinger om kvinders og mænds roller og evner med udgangspunkt i ulige magtrelationer i samfundet; der henviser til, at denne vold fortsat er udbredt og påvirker kvinder på alle niveauer i samfundet, uanset alder, uddannelse, indkomst, social stilling, oprindelsesland eller bopæl, og der henviser til, at den er en af de alvorligste hindringer for at opnå ligestilling mellem kønnene; der henviser til, at kvinder og børn i EU som følge af forskellig politik og lovgivning i de enkelte medlemsstater ikke nyder samme grad af beskyttelse mod kønsbaseret vold;

- B. der henviser til, at kvinder, på trods af talrige tilfælde af formel anerkendelse og fremskridt inden for ligestillingen, stadig forskelsbehandles og stilles værre end mænd, og at der fortsat består sociale, økonomiske og kulturelle uligheder; der henviser til, at EIGE 2020-kønsligestillingsindekset viser, at der endnu ikke er noget EU-land, der har opnået fuld ligestilling; der henviser til, at EU's fremskridt inden for ligestilling stadig er langsomme, og at indekspointene i gennemsnit forbedres med ét point hvert andet år; der henviser til, at det i dette tempo vil tage nærvæd 70 år for EU at opnå ligestilling mellem kønnene; der henviser til, at Europa-Parlamentet allerede har opfordret til, at der oprettes en ny rådssammensætning af ministre og statssekretærer med portefølje om ligestilling;
- C. der henviser til, at de forskellige former for undertrykkelse ikke sker alene, men overlapper hinanden og udøves samtidig, hvilket udløser intersektionelle former for forskelsbehandling; der henviser til, at forskelsbehandling på grund af køn ofte sker i samspil med andre former for forskelsbehandling, herunder på grund af race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder og seksuel orientering;
- D. der henviser til, at der gennem det seneste årti på globalt og EU-plan har fundet et synligt og organiseret angreb på ligestillingen og kvinders rettigheder sted;
- E. der henviser til, at ligestilling mellem kønnene er en nødvendig betingelse for en innovativ, konkurrencedygtig og velstående EU-økonomi, der kan skabe nye arbejdspladser og øget produktivitet, navnlig i relation til digitaliseringen og omstillingen til en grøn økonomi;
- F. der henviser til, at partnervold omfatter enhver fysisk, seksuel, psykologisk eller økonomisk vold, der finder sted mellem tidligere eller nuværende ægtefæller eller partnere, uanset om gerningsmanden deler eller har delt bopæl med offeret; der henviser til, at partnervold er en af de mest udbredte former for kønsbaseret vold, idet det anslås, at 22 % af alle kvinder har været udsat for fysisk og/eller seksuel vold, og at 43 % har været udsat for psykisk vold fra deres partners side³; der henviser til, at kvinder og børn er uforholdsmæssigt hårdt ramt af denne form for vold; der henviser til, at udtrykket

¹ Artikel 2 og 3, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union og artikel 8, 10, 19 og 157 i TEUF.

² Artikel 21 og 23 i chartret.

³ FRA's rapport af 3. marts 2014 "Violence against women: an EU-wide survey".

"vold i hjemmet" forstås som "alle former for fysisk, seksuel, psykologisk eller økonomisk vold som forekommer inden for familien eller husstanden eller mellem tidligere eller nuværende ægtefæller eller partnere, hvad enten gerningsmanden er offerets nuværende eller forhenværende sambo"¹; der henviser til, at vold i hjemmet er et alvorligt og ofte længerevarende, skjult socialt problem, som kan påføre systemiske fysiske og psykiske traumer med alvorlige følger for ofrene og med tungtvejende indvirkning på hele familiens følelsesmæssige, økonomiske og sociale tilstand, idet gerningsmanden er en person, som offeret burde kunne have tillid til; der henviser til, at mellem 70 % og 85 % af børnene kender den person, der mishandler dem, og at langt størsteparten af dem er ofre for overgreb begået af personer, de har tillid til²; der henviser til, at ofre ofte udsættes for tvang fra deres mishandlers side i form af intimidering, kontrol, isolation og overfusning;

- G. der henviser til, at omfanget af partnervold er endnu større i landdistrikter og afsidesliggende lokalsamfund end i byområder; der henviser til, at kvinder i landdistrikter og afsidesliggende egne i højere grad udsættes for partnervold samt en større hyppighed og alvorligere grad af fysisk, psykisk og økonomisk mishandling, som forstærkes af den omstændighed, at de bor længere væk fra de tilgængelige ressourcer og tjenester, hvor de ville kunne søge hjælp; der henviser til, at ringe indsigt i fænomenet vold i hjemmet hos sundhedsvæsen, sociale myndigheder og juridiske apparater i landdistrikter og afsidesliggende egne er et stort problem for overlevende efter partnervold;
- H. der henviser til, at størstedelen af husstande med enlige forsørgere på EU-plan omfatter enlige mødre, som er særligt økonomisk sårbare, navnlig dem i lavtlønsektoren, og mere tilbøjelige til at forlade arbejdsmarkedet tidligt, fordi de får børn, hvilket stiller dem ringere, når de siden forsøger at vende tilbage til arbejdsmarkedet; der henviser til, at 40,3 % af husstandene med enlige forsørgere i EU var truet af fattigdom eller social udstødelse i 2019³;
- I. der henviser til, at 30 % af kvinder, der har oplevet seksuelle overgreb fra nuværende eller tidligere partners side, også oplevede seksuel vold i barndommen, og til, at 73 % af mødre, der har været ofre for fysisk og/eller seksuel vold udøvet af en partner, angiver, at mindst et af deres børn er bekendt med, at denne vold har fundet sted⁴;
- J. der henviser til, at nedlukningsforanstaltninger og social distancering under coronapandemien i mange medlemsstater er blevet sat i forbindelse med en eksponentiel stigning i forekomsten og intensiteten af tilfælde af vold i hjemmet, psykisk vold, tvang og cybervold og med en stigning på 60 % i antallet af nødopkald fra ofre for vold i hjemmet⁵; der henviser til, at pålæg om at blive hjemme og den alarmerende stigning i "skyggepandemien" gjorde det vanskeligt for kvinder og børn at få adgang til effektiv beskyttelse, støttetjenester og retspleje og afslørede, at støtteressourcer og -strukturer

¹ Istanbulkonventionen.

² Europarådet, "Human Rights Channel: Stop Child Sexual Abuse in Sport", tilgået 21. juli 2021.

³ Eurostat, "Children in risk of poverty or social exclusion", data fra oktober 2020.

⁴ FRA-rapport af 3. marts 2014, "Violence against women: an EU-wide survey".

⁵ Pressemeddelelse af Dr. Hans Henri P. Kluge, Verdenssundhedsorganisationens regionale direktør for Europa, af 7. maj 2020 under overskriften "During COVID-19 pandemic, violence remains preventable, not inevitable".

var utilstrækkelige, og at ofrene havde begrænset adgang til støttetjenester, således at mange af dem stod uden tilstrækkelig og rettidig beskyttelse; der henviser til, at bedste praksis inden for specifikke foranstaltninger til at yde ofre rettidig og tilgængelig hjælp, herunder oprettelse af SMS-nødring eller af hjælpeskranker i apoteker og supermarkeder bør udbredes blandt medlemsstaterne; der henviser til, at partnervold mod kvinder, til trods for fænomenets udbredelse, stadig er underrapporteret i EU pga. tilbageholdenhed af forskellige grunde hos ofre, pårørende, venner, bekendte og naboer, navnlig under coronapandemien, og henviser til, at der er en fremtrædende mangel på samlende, sammenlignelige og kønsopdelte data, hvilket gør det vanskeligt til fulde at måle indvirkningen af krisen; der henviser til, at FRA's undersøgelse om vold mod kvinder viser, at ofrene indberetter de mest alvorlige tilfælde af partnervold til politiet i blot 14 % af tilfældene, og at to tredjedele af kvindelige ofre systematisk undlader af henvende sig til myndighederne, på grund af enten frygt, manglende information om ofres rettigheder eller som følge af en grundlæggende opfattelse af, at partnervold er et privat anliggende, som ikke bør komme andre til kendskab¹;

- K. der henviser til, at vold i hjemmet og kønsbaseret vold er steget som følge af de nedlukningsforanstaltninger, der er blevet iværksat under coronapandemien, og ifølge den seneste rapport fra Europol er seksuelt misbrug af børn online i EU steget voldsomt²;
- L. der henviser til, at der under nedlukningen er rapporteret om en betydelig stigning i vold i hjemmet mod LGBTI-personer, især unge;
- M. der henviser til, at der også skal tages behørigt hånd om økonomisk vold mod kvinder, der har form af skade på ejendom eller begrænsning af adgang til økonomiske midler, uddannelse eller arbejdsmarkedet eller misligholdelse af økonomiske forpligtelser såsom underholdsbidrag, idet manglende økonomisk uafhængighed og penge i familien går hånd i hånd med de andre former for vold og skaber endnu en fælde for ofrene; der henviser til, at ofre, der ikke er økonomisk uafhængige, ofte tvinges til at blive boende med mishandleren på samme bopæl for at undgå økonomisk usikkerhed, hjemløshed eller fattigdom, og til, at denne tendens på det seneste er blevet forstærket af coronapandemien; der henviser til, at rimelig løn og økonomisk uafhængighed er en afgørende forudsætning for kvinders mulighed for at komme ud af et krænkende og voldeligt forhold; der henviser til, at håndhævelsen af retsafgørelser om erstatning i nogle medlemsstater kan indebære, at offeret tvinges til at opretholde kontakt med mishandleren, hvilket bringer hende i risiko for yderligere fysisk og følelsesmæssig overlast;
- N. der henviser til, at børn også kan lide af "overværet vold"³ i hjemmet og familiekredse, idet de kan være vidner til forskellige slags mishandling i form af fysisk, verbal, psykologisk, seksuel og økonomisk vold mod personer, som de tilskriver en særlig status, eller på anden vis har knyttet følelsesmæssig bånd til; der henviser til, at en sådan vold har meget alvorlige konsekvenser for barnets psykologiske og følelsesmæssige udvikling, og at det derfor er vigtigt at være tilstrækkelig opmærksom på denne form for

¹ FRA's rapport af 3. marts 2014 "Violence against women: an EU-wide survey".

² Europol-rapport af 19. juni 2020, "Exploiting isolation: offenders and victims of online child sexual abuse during the COVID-19 pandemic".

³ Europarådets redegørelse af 11. maj 2011 til Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet.

vold i forbindelse med separationssager og forældremyndighedsafgørelser og sikre, at hensynet til barnets tarv vejer tungest, navnlig med henblik på at fastlægge forældremyndigheden og samværsretten i separationssager; der henviser til, at "overværet vold" ikke altid er let genkendelig, og at kvinder, der er ofre for vold i hjemmet, lever under konstant pres og følelsesmæssige vanskeligheder; der henviser til, at domstolene i sager, der involverer vold i hjemmet og spørgsmål om beskyttelse af børn, bør tage eksperter med viden og redskaber med på råd for at undgå, at der træffes afgørelser mod moderen, uden at alle sagens forhold tages behørigt i betragtning;

- O. der henviser til, at undervisning spiller en grundlæggende rolle i opbygningen af børns og unges evner til at danne sunde relationer, især ved at undervise dem i kønsnormer, ligestilling, magtdynamik i parforhold, samtykke og i at respektere andres grænser, og at dette er med til at bekæmpe kønsbaseret vold; der henviser til, at ifølge UNESCO's internationale tekniske vejledning om seksualundervisning giver læseplansbaseret programmer for omfattende seksualundervisning af børn og unge mulighed for at udvikle viden, positive holdninger og færdigheder på dette område, herunder respekt for menneskerettighederne, ligestilling, samtykke og mangfoldighed, og henviser til, at det styrker børns og unges stilling;
- P. der henviser til, at det for at løse problemet med kønsbaseret vold er nødvendigt at råde over konsekvente og sammenlignelige administrative data baseret på solide og koordinerede rammer for dataindsamling; der henviser til, at de nuværende foreliggende data, der er indsamlet af medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder og retsvæsen, ikke afspejler det fulde omfang af partnervold eller dens indvirkning og langsigtede effekt på både kvinder og børn, da nogle medlemsstater f.eks. hverken indsamler kønsopdelte, sammenlignelige data om kønsbaseret vold eller opererer med partnervold som en specifik lovovertrædelse, hvilket medfører en gråzone, der afspejler, at det faktiske omfang og hyppighed af partnervold i vid udstrækning hverken er kvantificeret eller kortlagt; der henviser til, at der også mangler data om den forhøjede risiko for og forekomst af vold i hjemmet og partnervold for specifikke grupper såsom grupper af kvinder, der er ringere stillede eller som forskelsbehandles;
- Q. der henviser til, at man i nogle medlemsstater ofte forsømmer at tage hånd om partnervold mod kvinder, og at man i sager om forældremyndighed, samværsret, kontakt- og besøgsordninger og -afgørelser tilsyneladende opererer med en regel om fælles forældremyndighed som udgangspunkt; der henviser til, at forsømmelse af denne type vold får alvorlige konsekvenser for kvinder og børn, da overgrebene kan eskalere til kvindedrab og/eller barnemord; der henviser til, at ofre for partnervold har brug for særlige beskyttelsesforanstaltninger; der henviser til, at ofrenes situation forværres markant, hvis de er økonomisk eller socialt afhængige af gerningsmanden; der henviser til, at det derfor er vigtigt fuldt ud at tage hensyn til denne form for vold, når der træffes afgørelse om separations- og forældremyndighedsordninger, og at afklare påstande om vold før behandling af spørgsmålet om forældremyndighed og samværsret; der henviser til, at medlemsstaternes domstole bør drage omsorg for, at der foretages en omfattende vurdering i henhold til princippet om barnets tarv med henblik på at fastlægge forældremyndighed og samværsret, herunder med høring af barnet selv og med inddragelse af alle relevante forvaltninger, og at der ydes psykologisk støtte og tages hensyn til alle involverede fagfolks ekspertise;
- R. der henviser til, at de retshåndhævende myndigheders risikovurderinger i de fleste medlemsstater ikke systematisk omfatter oplysninger fra børn om deres erfaringer med

partnervold;

- S. der henviser til, at barnets tarv altid bør være det primære hensyn i alle afgørelser vedrørende børn, herunder familietvister, og henviser til, at ethvert barns ret til at have kontakt med begge forældre som omhandlet i artikel 8 i den europæiske menneskerettighedskonvention og artikel 9 i FN's konvention om barnets rettigheder bør indskrænkes, hvis det er nødvendigt af hensyn til barnets tarv;
- T. der henviser til, at i henhold til artikel 12 i FN-konventionen om barnets rettigheder og artikel 4 og 16 i direktiv (EU) 2016/800 har børn ret til at udtrykke deres synspunkter i alle forhold, der vedrører dem, herunder i retslige og administrative sagsforløb, og henviser til, at deres synspunkter altid skal tillægges primær vægt i overensstemmelse med deres alder og modenhed;
- U. der henviser til, at to af de mest prestigefyldte institutioner for mental sundhed, Verdenssundhedsorganisationen og American Psychological Association, afviser brugen af det såkaldte forældrefremmedgørelsessyndrom og lignende begreber og udtryk, eftersom de kan anvendes som en strategi mod voldsofre ved at sætte spørgsmålstejn ved ofrenes habilitet som forældre og affærdige deres udtalelser og den vold, som børn udsættes for; der henviser til, at ifølge EDVAW-plattformens anbefaling bør beskyldninger om forældrefremmedgørelse fremsat af fædre, der begår overgreb mod moderen, betragtes som en videreførelse af statslige myndigheders og aktørers magt og kontrol, herunder dem der træffer afgørelse om forældremyndighed¹;
- V. der henviser til, at anonyme klager og klager, som ofrene efterfølgende trækker tilbage, kan hæmme myndighedernes yderligere efterforskning og udgøre en hindring for forebyggelse af yderligere vold;
- W. der henviser til, at straffesager, der udspringer af en klage over vold i hjemmet, ofte behandles helt adskilt fra separationssager og sager om forældremyndighed; der henviser til, at dette kan betyde, at der beordres fælles forældremyndighed over børnene, og/eller at der tilkendes samværsret, som bringer offerets og børnenes rettigheder og sikkerhed i fare; der henviser til, at dette kan få uoprettelige konsekvenser for børns mentale og følelsesmæssige udvikling, hvilket klart strider mod deres tarv; der henviser til, at medlemsstater derfor er nødt til at sørge for, at ofre, så vidt som de har brug for det, har gratis adgang til fortrolige offerstøttetjenester, der handler i ofrenes interesse før, under og i et passende tidsrum efter straffesagen, herunder gennem et system med psykosocial støtte – navnlig under og efter afhøringer – som tager hensyn til de følelsesmæssige spændinger, der er forbundet med omstændighederne;
- X. der henviser til, at i henhold til artikel 67 i TEUF bør Unionen udgøre et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor de grundlæggende rettigheder respekteres, og i den forbindelse er ikkediskriminerende adgang til klage og domstolsprøvelse for alle af afgørende betydning;
- Y. der henviser til, at det er nødvendigt at sikre, at ofrenes sikkerhed og beskyttelse af dem i familieretlige sager er det primære hensyn, at der ikke anvendes alternative

¹ Udtalelse fra EDVAW-plattformen af 31. maj 2019, "Intimate partner violence against women is an essential factor in the determination of child custody".

tvistbilæggelsesmekanismer såsom mægling i sager, hvor kvinder og børn har været udsat for vold, hverken før eller under retssagen, således at ofrene skånes for yderligere overlast;

- Z. der henviser til, at Istanbulkonventionen kræver, at parterne vedtager lovgivningsmæssige eller andre nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der tages hensyn til tilfælde af vold i hjemmet, når der træffes afgørelse om forældremyndighed og samværsret i forbindelse med børn, og at udøvelsen af enhver form for samværsret eller forældremyndighed hverken bringer offerets eller børnenes rettigheder og sikkerhed i fare¹; der henviser til, at Istanbulkonventionen otte år efter dens ikrafttrædelse endnu ikke er ratificeret af alle medlemsstater eller af EU; der henviser til, at Istanbulkonventionen er den vigtigste eksisterende internationale ramme til forebyggelse og bekæmpelse af kønsbaseret vold;
- AA. der henviser til, at fælles forældremyndighed i situationer med partnervold udsætter kvinder for eskalerende voldelige overgreb, der ellers kunne have været forebygget, idet de tvinges til at bo i geografisk nærhed af deres mishandlere og udsættes for yderligere fysisk og psykisk vold samt følelsesmæssig mishandling, hvilket kan have en direkte eller indirekte indvirkning på børn; der henviser til, at i tilfælde af partnervold bør kvinders og børns ret til at blive beskyttet og leve et liv uden fysisk og psykisk vold have forrang frem for præferencen for fælles forældremyndighed; der henviser til, at børnemishandling begået af gerningsmænd, der udøver partnervold, kan fungere som en taktik til at udøve kontrol over og begå vold mod moderen, hvilket er en form for indirekte kønsbaseret vold, der i nogle medlemsstater betegnes som "stedfortrædervold";
- AB. der henviser til, at telefonhjælpelinjer er en afgørende kanal til at få støtte, men at kun 13 medlemsstater har oprettet EU's 116 006-hjælpelinje for alle ofre for forbrydelser, og kun få medlemsstater har specialiserede hjælpelinjer for partnervold;
- AC. der henviser til, at partnervold hænger uløseligt sammen med vold mod børn og børnemishandling; der henviser til, at det at udsætte børn for at overvære vold i hjemmet skal betragtes som vold mod børn; der henviser til, at børn, der er udsatte for vold i hjemmet, vil pådrage sig skader på deres mentale og/eller fysiske helbred, som kan være akutte og kroniske; der henviser til, at overlast mod børn i situationer med vold mod kvinder kan fortsætte og eskalere i forbindelse med forældretvister om forældremyndighed og omsorg; der henviser til, at børns mentale sundhed og trivsel er blevet forværret på grund af karantæneforanstaltningerne som følge af coronapandemien; der henviser til, at antallet af mentale sundhedstjenester for børn varierer betydeligt fra medlemsstat til medlemsstat, og at det i mange ikke er tilstrækkeligt;
- AD. der henviser til, at opvækst i et voldeligt hjem har meget negative konsekvenser for barnets fysiske, følelsesmæssige og sociale udvikling og dets efterfølgende adfærd som voksen; der henviser til, at hvis man som barn udsættes for vold, enten ved at opleve mishandling og/eller overvære partnervold, udgør dette en risikofaktor for, om man som voksen kan være særlig udsat for voldsovergreb eller selv vil begå vold, eller for at opleve adfærdsmæssige, fysiske eller psykiske helbredsproblemer;

¹ Artikel 31 i Istanbulkonventionen.

- AE. der henviser til, at det til trods for fremskridt fremgår af de senest foreliggende rapporter, at ofre for forbrydelser stadig ikke er i stand til fuldt ud at udøve deres rettigheder i EU; der henviser til, at adgang til støttetjenester er afgørende for kvinder, der udsættes for partnervold; der henviser til, at antallet af både alment dækkende og specialiserede støttetjenester til ofre for partnervold fortsat er utilstrækkeligt, og at ofrene ofte har vanskeligt ved at opnå rettens hjælp på grund af manglende information og utilstrækkelig støtte og beskyttelse; der henviser til, at ofre ofte udsættes for sekundær viktimisering i straffesager og i forbindelse med erstatningskrav; der henviser til, at der er talrige tilfælde, hvor retshåndhævende myndigheder og retsvæsenet ikke er i stand til at yde tilstrækkelig støtte til kvinder og børn, der er ofre for vold i hjemmet, og til, at ofre for kønsbaseret vold endda har været udsat for forsømmelig adfærd eller uhensigtsmæssige kommentarer, når de anmeldte volden; der henviser til, at civilsamfundsorganisationer og offentlige organer, navnlig dem der arbejder med og for børn og ofre for vold i hjemmet og kønsbaseret vold, er vigtige aktører i forebyggelsen og håndteringen af vold i hjemmet og partnervold; der henviser til, at sådanne organisationer også kan yde værdifulde bidrag til politikker og lovgivning som følge af deres erfaringer med græsrodsniveauet; der henviser til, at EU-finansieringsprogrammer såsom programmet for retlige anliggender og programmet for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier kan anvendes til beskyttelses- og støtteaktiviteter til ofre for vold i hjemmet og kønsbaseret vold, herunder for at sikre adgang til domstolsprøvelse og finansiering af civilsamfundsorganisationer, der arbejder med ofre;
- AF. der henviser til, at tværnationale separations- og skilsmisseprocedurer samt sager om forældremyndighed varer længere; der henviser til, at øget mobilitet inden for EU har ført til et stigende antal tværnationale tvister om forældreansvar og forældremyndighed; der henviser til, at automatisk anerkendelse af afgørelser om sager om forældremyndighed, hvor der er tale om kønsbaseret vold, er problematisk, da lovgivningen om kønsbaseret vold varierer mellem medlemsstaterne, og ikke alle medlemsstater anerkender partnervold som en strafbar handling og en form for kønsbaseret vold; der henviser til, at Kommissionen skal intensivere sine bestræbelser på i alle medlemsstater at fremme en konsekvent og konkret gennemførelse af principperne og målene i FN's konvention om barnets rettigheder, der er blevet ratificeret af alle EU's medlemsstater; der henviser til, at medlemsstaterne, som parter til FN's konvention om barnets rettigheder, skal prioritere hensynet til barnets tarv højest i alle offentlige tiltag, herunder i forbindelse med tværnationale familietvister; der henviser til, at artikel 83, stk. 1, i TEUF giver mulighed for at "fastsætte minimumsregler for, hvad der skal anses for strafbare handlinger, samt for straffene herfor på områder med kriminalitet af særlig grov karakter, der har en grænseoverskridende dimension som følge af overtrædelsernes karakter eller konsekvenser eller af et særligt behov for at bekæmpe dem på fælles grundlag"; der henviser til, at artikel 83, stk. 2, i TEUF giver mulighed for at fastsætte "minimumsregler for, hvad der skal anses for strafbare handlinger, samt for straffene herfor" med det sigte at "sikre effektiv gennemførelse af en EU-politik på et område, der er omfattet af harmoniseringsforanstaltninger";
- AG. der henviser til, at artikel 82, stk. 2, i TEUF giver mulighed for at fastsætte minimumsregler gældende i medlemsstaterne "for at lette den gensidige anerkendelse af domme og retsafgørelser samt det politimæssige og retlige samarbejde i straffesager med en grænseoverskridende dimension", navnlig for så vidt angår kriminalitetsofres rettigheder;

Generelle bemærkninger

1. fordømmer på det kraftigste alle former for kønsbaseret vold, vold i hjemmet og vold mod kvinder, og finder det dybt beskæmmende, at navnlig kvinder og piger, i al deres mangfoldighed, fortsat er udsatte for partnervold, hvilket udgør en alvorlig overtrædelse af deres menneskerettigheder og værdighed, og som desuden indvirker på kvindernes økonomiske stilling, et fænomen som endvidere er blevet forværret under coronakrisen;
2. minder om, at FN's særlige rapportør om vold mod kvinder har bemærket, at coronakrisen har illustreret, hvor mangelfuld en gennemførelsen af centrale konventioner til beskyttelse og forebyggelse af kønsrelateret vold reelt har været; opfordrer medlemsstaterne til hurtigst muligt at tackle stigningen i vold i parforhold under coronapandemien, og opfordrer dem til at udveksle sådanne nationale innovationer, retningslinjer, bedste praksis og protokoller, som har vist sig at være effektive med hensyn til at bekæmpe vold i parforhold og støtte ofre, navnlig i nødsituationer; opfordrer Kommissionen til at fremme disse fremgangsmåder; opfordrer medlemsstaterne og lokale myndigheder til at måle omfanget af kønsbaseret vold og til at støtte ofre for kønsbaseret vold og vold i hjemmet ved at garantere ofrene tryghed og økonomisk uafhængighed gennem adgang til kvindehjem og basale offentlige tjenesteydelser såsom sundhed og transport samt professionel psykologhjælp; opfordrer Kommissionen til at udarbejde en EU-protokol om vold mod kvinder i krise- og nødsituationer for at forebygge vold mod kvinder og støtte ofre i krisesituationer såsom coronapandemien, til at oprette et sikkert og fleksibelt varslingsystem og til at betragte beskyttelsestjenester for ofre såsom hjælpetjenester, trygge krisecentre og kvindehjem samt sundhedsydelser som "essentielle tjenesteydelser" i medlemsstaterne; understreger i denne forbindelse behovet for specifikke foranstaltninger til at rette op på de eksisterende forskelle i love, politikker og tjenesteydelser medlemsstaterne imellem samt stigningen i vold i hjemmet og kønsbaseret vold under coronapandemien;
3. fremhæver, at gerningsmændene ofte gør brug af retslige skridt til at udvide deres magt og kontrol og til fortsat at intimidere og skabe frygt hos ofrene; understreger i denne henseende, at barnet og anmodningen om fælles forældremyndighed ofte manipuleres af den voldelige af forældrene som middel til fortsat at komme i kontakt med moderen efter separationen; fremhæver, at mishandleren ofte forulemper, truer med overgreb eller tager børnene med det formål at skade sin partner eller ekspartner, hvad der i alvorlig grad hindrer en harmonisk udvikling hos barnet; gentager, at dette også er en form for kønsbaseret vold; bemærker, at mishandlere kan bruge tilbageholdelse af underholdsbidrag som en trussel og en form for overgreb mod deres ofre; gør opmærksom på, at denne praksis kan indebære et alvorligt psykologisk overgreb for ofrene og skabe eller forværre økonomiske problemer; opfordrer medlemsstaterne til at tage skridt til at sikre, at underholdsbidrag udbetales direkte til ofrene fra dedikerede fonde for at undgå økonomisk udnyttelse og risikoen for at påføre offeret yderligere overlast;
4. glæder sig over Kommissionens tilsagn i strategien for ligestilling mellem kønnene 2020-2025 om at bekæmpe kønsbaseret vold og understreger betydningen af en fuldstændig og hurtig gennemførelse af dens centrale mål i denne henseende; peger på de alarmerende tal for kønsbaseret vold, som klart peger på, at patriarkalske adfærdsmønstre skal omformes så hurtigt som muligt; minder om, at fælles indsats er afgørende for at skabe opadgående konvergens og for at harmonisere kvinders rettigheder i Europa; opfordrer derfor til, at der inden for Det Europæiske Råd oprettes

en rådssammensætning om ligestilling mellem kønnene, hvor medlemsstaternes repræsentanter jævnlige kan mødes, lovgive og udveksle bedste praksis; understreger, at foranstaltninger til bekæmpelse af kønsbaseret vold og vold i hjemmet skal omfatte en intersektionel tilgang med det formål at være så inklusiv som mulig og at forebygge enhver form for diskrimination;

5. påpeger, at Istanbulkonventionen er et centralt instrument i at modarbejde kønsbaseret vold mod kvinder og vold i hjemmet; beklager, at konventionen endnu ikke er blevet ratificeret af Den Europæiske Union, og at kun 21 EU-medlemsstater til dato har ratificeret den; opfordrer til øjeblikkelig ratifikation og gennemførelse heraf på nationalt plan og EU-plan; opfordrer indtrængende Bulgarien, Tjekkiet, Ungarn, Letland, Litauen og Slovakiet til at ratificere Istanbulkonventionen; genfremsætter sin kraftige fordømmelse af den polske justitsministers nylige beslutning om officielt at indlede Polens tilbagetrækning fra Istanbulkonventionen, hvilket vil være et alvorligt tilbageslag for ligestillingens sag, kvinders rettigheder og bekæmpelse af kønsbaseret vold; opfordrer Kommissionen til fortsat at udvikle samtlige rammer for politikker, programmer og øvrige initiativer til at træde op imod vold mod kvinder og vold i hjemmet, og til at afsætte tilstrækkelige og hensigtsmæssige ressourcer til tiltag vedrørende implementeringen af Istanbulkonventionen gennem dens finansieringsprogrammer, der er sikret i bestemmelserne i den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 og gennem Daphne-delen; udtrykker sin ros af alle kampagner, der støtter ratificeringen og gennemførelsen af Istanbulkonventionen; tilslutter sig Kommissionens plan om fortsat at arbejde for ratificering i hele EU af konventionen; fordømmer på det kraftigste alle forsøg på at miskreditere Istanbulkonventionen og fordømmer forsøgene på at annullere de fremskridt, der er gjort i kampen mod kønsbaseret vold, herunder vold i hjemmet, som finder sted i nogle medlemsstater; bemærker med stor bekymring, at reel implementering af konventionen stadig er mangelfuld over hele Europa; opfordrer de medlemsstater, der har ratificeret konventionen, til at sikre fuldstændig, effektiv og praktisk implementering, idet der lægges særlig vægt på artikel 31 i Istanbulkonventionen, og til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der tages hensyn til tilfælde af vold i parforhold, når der træffes afgørelse om forældremyndighed og samværsret for børn, og at udøvelsen af enhver form for samværsret eller forældremyndighed ikke sker på bekostning af offerets eller børns rettigheder;
6. opfordrer Kommissionen og Rådet til at tilføje kønsbaseret vold til listen over EU-kriminalitetsområder i henhold til artikel 83, stk. 1, i TEUF under hensyntagen til det særlige behov for at bekæmpe denne forbrydelse på et fælles grundlag; opfordrer Kommissionen til at bruge dette som retsgrundlag til at foreslå bindende foranstaltninger og et holistisk EU-rammedirektiv til at forebygge og bekæmpe alle former for kønsbaseret vold, herunder konsekvenserne af partnervold for kvinder og børn, og som skal indeholde ensartede standarder og pligt til under udvisning af rettidig omhu at indsamle data, forebygge og undersøge voldstilfælde, beskytte ofre og vidnerne og retsforfølge og straffe gerningsmændene; minder om, at sådanne nye lovgivningsmæssige foranstaltninger under alle omstændigheder bør stemme overens med Istanbulkonventionens rettigheder og forpligtelser og bør supplere ratificeringen af denne; anbefaler, at Istanbulkonventionen betragtes som en minimumsstandard, og at det tilstræbes at gøre yderligere fremskridt med hensyn til at bekæmpe kønsbaseret vold og vold i hjemmet;
7. opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at vedtage specifikke foranstaltninger

til udryddelse af cybervold, herunder onlinechikane, cybermobning og kvindejendsk hadefuld tale, som rammer børn og navnlig piger i uforholdsmæssig høj grad, og til specifikt at tage hånd om stigningen i disse former for kønsbaseret vold under coronapandemien; opfordrer Kommissionen til at fremsætte forslag om relevante forordninger og øvrige, mulige skridt til at udrydde hadefuld tale og chikane på internettet;

8. beklager Kommissionens og medlemsstaternes utilstrækkelige finansielle støtte til kampen mod vold i hjemmet i betragtning af fænomenets omfang; bemærker, at de medlemsstater, der har øget denne støtte væsentligt, har opnået gode resultater, navnlig med hensyn til at mindske antallet af kvindedrab; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at øge støttemidler øremærket til kampen mod vold i hjemmet; er bekymret over fragmenteringen af støttemidler, kortsigtet støtte og den administrative byrde, der kan hæmme sammenslutningers adgang til midler og dermed forringe den støtte, der ydes til ofre for vold i hjemmet og deres børn; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at tilgodese stabil og langsigtet finansiering;

Beskyttelse, sikkerhed og støtte til ofre for kønsbaseret vold – Håndtering af partnervold i forbindelse med forældremyndighed og samværsbeslutninger

9. minder om, at hensynet til barnets tarv har højeste prioritet i forbindelse med enhver foranstaltning, der vedrører et barn; minder, at staterne skal respektere retten for et barn, der er adskilt fra en eller begge forældre, til regelmæssigt at opretholde personlige forbindelser og direkte kontakt med forældrene, medmindre det er i modstrid med barnets tarv; bemærker, at fælles forældremyndighed og samvær uden opsyn i princippet er ønskelige for at sikre, at forældre har lige rettigheder og pligter, medmindre det strider mod barnets tarv; fremhæver, at det er i strid med disse hensyn, hvis loven automatisk giver forældreansvar til den ene eller begge forældre; minder om, at i henhold til FN's konvention om barnets rettigheder er vurderingen af, hvad der tjener barnets tarv, en særskilt aktivitet, der bør gennemføres i hvert enkelt sag under hensyntagen til de specifikke forhold, der gør sig gældende for det pågældende barn; understreger, at partnervold klart er uforenelig med barnets tarv og med fælles forældremyndighed og forsorg som følge af de alvorlige konsekvenser for kvinder og børn, herunder risikoen for vold efter separation og ekstreme gerninger som kvindedrab og barnemord; fremhæver, at beskyttelsen af kvinder og børn mod vold og barnets tarv skal være altafgørende og have forrang frem for andre kriterier, når der fastlægges ordninger for tildeling af forældremyndighed, adgangs- og samværsret; understreger derfor, at gerningsmænds eller formodede rettigheder eller fordringer under og efter retssager, bl.a. med hensyn til ejendom, beskyttelse af privatlivets fred, forældremyndighed, adgang, kontakt og samvær, bør fastlægges i lyset af kvinders og børns menneskerettigheder og ret til liv og fysisk, seksuel og psykologisk integritet og under hensyntagen til princippet om barnets tarv¹; understreger derfor, at fratagelse af den voldelige partners forældremyndighed og samværsret og tildeling af eksklusiv forældremyndighed til moderen, hvis hun er offer for vold, kan være den eneste måde at forhindre yderligere vold og sekundær viktimering af ofrene; understreger, at tildeling af hele forældreansvaret til den ene af forældrene skal ledsages af relevant en form for

¹ Konvention om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder, generel henstilling nr. 35 om kønsbaseret vold mod kvinder, ajourføring af generel henstilling nr. 19.

godtgørelsesordning, f.eks. social bistand og fortrinsret til kollektive og individuelle omsorgsordninger;

10. understreger, at undladelse af at tage partnervold i betragtning ved afgørelser om forældremyndighed og samværsret er en tilsidesættelse gennem forsømmelig adfærd af menneskers ret til liv, et liv uden vold og af kvinders og børns ret til en sund udvikling; opfordrer indtrængende til, at enhver form for vold, herunder at være vidne til vold, mod en forælder eller nærtstående person i lovgivning og retspraksis betragtes som en krænkelse af menneskerettighederne og som en handling, der ikke tjener barnets tarv; er dybt bekymret over det alarmerende antal kvindedrab i Europa, som er den mest ekstreme form for vold mod kvinder; advarer om den utilstrækkelige foranstaltninger til beskyttelse af kvinder, som det fremgår af sager om kvindedrab og barnemord begået, efter at kvinden har anmeldt vold i hjemmet; understreger, at hvor den ene af forældrene er tiltalt for kvindedrab, bør vedkommendes forældremyndighed af hensyn til barnets tarv systematisk suspenderes, så længe sagen verserer; fremhæver desuden, at efterkommere bør fritages fra underholdspligter over for en forælder, som er dømt for kvindedrab; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at sikre, at alle kvinder i al deres mangfoldighed og uanset status, og som er ofre for partnervold, har tilstrækkelig og gratis adgang til domstolsprøvelse, og til at sikre dem tolketjenester, hvor det er nødvendigt; opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at forvaltningstilbud tager højde for de intersektionelle former for forskelsbehandling, som kvinder og børn udsættes for; opfordrer medlemsstaterne til at styrke omsorgen for, tilsynet med og beskyttelsen af kvinder, som anmelder vold i hjemmet; opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at støttetjenesterne anlægger en koordineret tilgang til indkredsningen af udsatte kvinder for at sikre, at sådanne foranstaltninger er tilgængelige og til gavn for samtlige kvinder og piger inden for deres jurisdiktion; understreger, at når en gerningsmand pågribes på fersk gerning, bør ofret bringes i sikkerhed og der bør obligatorisk tages skridt til at beskytte børnene fra voldsmanden, og fremhæver endvidere, at hvis der ikke er juridisk hjemmel for anholdelse, bør den formodede mishandler ikke desto mindre straks fjernes fra offerets hus og holdes væk fra offerets arbejdsplads for at forebygge risikoen for yderligere vold;
11. opfordrer medlemsstaterne til at udvikle systemer, der gør det muligt for tredje parter og sammenslutninger at tage sig af voldelige eksparnteres børn, og at mindske eksponeringen for mødre, som er ofre for vold i hjemmet, hvis deres tidligere partner er tilkendt ret til besøg, indkvartering eller fælles forældremyndighed; mener, at disse mekanismer skal være tilgængelige for kvinder, så snart de anmelder vold i hjemmet; mener, at denne opgave kræver særlige kvalifikationer, og at det personale, der står for børneforsorgen, skal være behørigt oplært; mener, at disse mekanismer bør varetages af specialiserede sammenslutninger og institutioner;
12. er bekymret over de betydelige forskelle mellem medlemsstaterne med hensyn til bekæmpelse af kønsbaseret vold; er bekymret over situationen for kvinder, der er ofre for kønsbaseret vold i hjemmet og bor i områder uden støttestrukturer og med vanskelig adgang til domstole og offentlige og private juridiske parter til at forsvare deres rettigheder; er bekymret over, at støttetilbud ikke forefindes i ensartet grad inden for de enkelte medlemsstater, og opfordrer dem til at sikre en tilstrækkelig geografisk fordeling af støttetilbud, både til nødsituationer og til kortvarig og længerevarende, specialiseret støtte til ofre, uanset kvindernes bopælsstatus eller deres evne eller villighed til at samarbejde i sager mod den påståede gerningsmand; opfordrer medlemsstaterne til at sikre universel adgang til juridiske tjenesteydelser og

skræddersyede tilbud og reaktioner på specifikke situationer, hvor partnervold forekommer i landdistrikter; understreger behovet for at opbygge netværk mellem forskellige tjenester og programmer for at opnå succes med at bekæmpe vold i hjemmet mod kvinder i landdistrikter og afsidesliggende egne; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at undersøge muligheden for at afsætte EU-midler til dette spørgsmål, navnlig af midler afsat til regional udvikling;

13. glæder sig over EU-strategien for ofres rettigheder (2020-2025), som vil tage fat på de specifikke behov hos ofre for kønsbaseret vold, navnlig en specifik tilgang til psykisk vold mod kvinder og indvirkningen heraf på deres mentale sundhed på lang sigt; opfordrer Kommissionen til i sin evaluering af direktivet om ofres rettigheder at afhjælpe de nuværende huller i EU-lovgivningen, at undersøge, om der tages behørigt og effektivt hensyn til kønsaspekterne ved at blive offer, navnlig med hensyn til internationale standarder for vold mod kvinder, f.eks. som dem fastsat i Istanbulkonventionen, og til i tilstrækkelig grad at forbedre lovgivningen om ofres rettigheder og beskyttelse af og erstatning til ofre; opfordrer til fortsatte bestræbelser på at fremme ofres rettigheder, herunder gennem eksisterende instrumenter såsom den europæiske beskyttelsesordre; opfordrer indtrængende Kommissionen til at drage omsorg for, at alle medlemsstater omsætter direktivet om ofres rettigheder i national ret og gennemfører det helt og nøje, således at ofre for partnervold får uindskrænket adgang til en vifte af støttetilbud, herunder både alment dækkende og specialiserede tjenester såsom 116 006-hjælpe linjen for ofre for forbrydelser;
14. anbefaler, at medlemsstaterne opstiller alternative mekanismer til brug for ofre, som ikke indgiver en klage, så de kan udøve deres anerkendte rettigheder som ofre for partnervold, herunder sociale rettigheder og arbejdstagerrettigheder, f.eks. i kraft af ekspertrapporter udarbejdet af specialiserede offentlige organer, som kan tildele status som ofre for kønsbaseret vold;

Beskyttelse og støtte – Adgang til retlig beskyttelse, nødindkvartering og offerunderstøttelse

15. fremhæver den afgørende rolle, som økonomisk støtte til ofre spiller for, at de kan opnå økonomisk uafhængighed af de voldelige partnere; understreger, at flertallet af kvinder bliver fattigere under separations- og skilsmisssager, og at nogle kvinder giver afkald på, hvad der retmæssigt tilkommer dem, af frygt for at miste forældremyndigheden; opfordrer medlemsstaterne til at være særligt opmærksomme på risikoen for, at ofre for vold i hjemmet befinder sig i en endnu mere usikker situation under separations- og skilsmissequedurerne; understreger behovet for at fjerne alle økonomiske hindringer, der kan få en kvinde til ikke at anmelde den vold, hun har været udsat for; påpeger, at en rimelig indkomst og økonomisk uafhængighed er afgørende forudsætninger for kvinders mulighed for at komme ud af belastende og voldelige parforhold; opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre specifikke foranstaltninger til bekæmpelse af økonomisk vold, til at beskytte ofre for kønsbaseret volds kapital og indkomst og til at opstille rammer for hurtig og virkningsfuld beslutningstagning vedrørende børnebidrag med henblik på at styrke sådanne ofres stilling, finansielle sikkerhed og økonomiske uafhængighed, således at de får mulighed for at få hånd i hanke med tilværelsen, herunder gennem støtte til kvindelige iværksættere og arbejdstagere; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme og støtte slig uafhængighed; glæder

sig over forslaget til et direktiv om passende mindstelønninger¹ og forslaget om bindende foranstaltninger vedrørende løngennemsigtighed²; understreger betydningen af at gennemføre direktivet om balance mellem arbejdsliv og privatliv³, der er særligt afgørende for enlige forældre, idet det bistår dem med at klare deres specifikke beskæftigelsessituation og deres omsorgsforpligtelser, f.eks. ved at sørge for, at der findes tilgængelige og tilstrækkelige pasningstilbud; opfordrer medlemsstaterne til at sikre passende økonomiske støtte- og erstatningsmekanismer for ofre og til at oprette en mekanisme til at koordinere, føre tilsyn med og regelmæssigt vurdere gennemførelsen og effektiviteten af foranstaltningerne til forebyggelse af økonomisk vold mod kvinder;

16. opfordrer medlemsstaterne til at fremme og garantere uindskrænket mulighed for fyldestgørende retsbeskyttelse, meningsfulde høringer, polititilhold, krisecentre og rådgivning samt offerbistandsfonde og programmer til styrkelse af den økonomiske stilling for kvinder, der er ofre for vold i parforhold; opfordrer medlemsstaterne til at garantere støtte til mødre og deres børn, når de bliver ofre for vold i hjemmet, via lokalsamfundsbaseret, uddannelsesmæssig og finansiel støtte såsom offerbistandsmidler til kvindelige ofre for vold i hjemmet, således at disse mødre sikres de fornødne ressourcer til at drage omsorg for deres børn og undgå at miste forældremyndigheden; opfordrer medlemsstaterne til at anvende særlige procedurer baseret på fælles minimumsstandarder og yde støtte til ofre for vold i hjemmet for at forhindre dem i at blive ofre igen som følge af delt forældremyndighed eller fuldstændigt at miste forældremyndigheden over deres børn; opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at sagsomkostningerne for ofre for vold i hjemmet dækkes, når offeret ikke selv råder over tilstrækkelige midler, og til at sikre dem kyndig repræsentation af sagførere med speciale i sager om vold i hjemmet; opfordrer Kommissionen til at vurdere mulighederne for at indføre minimumsstandarder for beskyttelsesordrer i hele EU; opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at ofre for partnervold har adgang til psykologhjælp og rådgivning på alle stadier af juridiske procedurer;
17. beklager manglen på hensigtsmæssig nødindkvartering og midlertidige kvindehjem for ofre for partnervold og deres børn; opfordrer medlemsstaterne til at oprette indkvartering specielt til ofre for vold i parforhold og sørge for, at disse faciliteter til enhver tid kan afbenyttes, således at der sikres øget, bedre og hensigtsmæssige modtagelses- og beskyttelsestilbud til kvinder, der er ofre for vold i hjemmet, og alle berørte børn; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at afsætte tilstrækkelige midler til relevante myndigheder, herunder gennem projekter, og opfordrer til finansiering til etablering og udvidelse af krisecentre samt andre hensigtsmæssige foranstaltninger, der gør det muligt for kvinder, der er ofre for vold, at opholde sig i al fortrolighed i et sikkert, lokalt miljø;
18. beklager, at kvindelige ikke får den fornødne sociale, sundhedsmæssige og

¹ Kommissionens forslag af 28. oktober 2020 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om passende mindstelønninger i Den Europæiske Union (COM(2020)0682).

² Kommissionens forslag af 4. marts 2021 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om styrkelse af anvendelsen af princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde eller arbejde af samme værdi ved hjælp af løngennemsigtighed og håndhævmekanismer (COM(2021)0093).

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1158 af 20. juni 2019 om balance mellem arbejdsliv og privatliv for forældre og omsorgspersoner (EUT L 188, af 12.7.2019, s. 79).

psykologiske hjælp; opfordrer medlemsstaterne til at sikre effektiv, tilgængelig og prismæssigt overkommelig lægelig og psykologisk kyndig støtte til ofre for kønsrelateret vold, herunder seksuelle og reproduktive sundhedsyndelser, navnlig i krisetider, hvor en sådan støtte bør betragtes som essentiel, eksempelvis ved at investere i telemedicin til at garantere fortsat udbud af sundhedsyndelser;

19. opfordrer medlemsstaterne til at sikre patientcentreret lægehjælp, der vil muliggøre tidlig afdækning af mishandling i hjemmet, at tilrettelægge professionel terapeutisk behandling og at etablere krisehjem-programmer og juridisk bistand til ofre, hvad der i væsentlig grad vil kunne medvirke til at reducere konsekvenserne af og forebygge partnervold;
20. opfordrer medlemsstaterne til at undersøge de virtuelle muligheder for at hjælpe voldsofre, herunder mulighederne inden for mental sundhed og rådgivning, med fokus rettet mod eksisterende uligheder i adgangen til IT-tjenesteydelser;
21. opfordrer til anvendelse af god praksis, som det allerede anvendes i nogle medlemsstater, til at forebygge yderligere vold, f.eks. registrering af ofrenes telefonnumre i særlige registre vedrørende overtrædelser som personforfølgelse og partnervold for at sikre, at der gives øverste prioritet til eventuelle fremtidige nødopkald fra disse numre, så ordensmagten kan gribe effektivt ind;

Beskyttelse og støtte til børn

22. understreger betydningen af på EU-plan at fastlægge fælles juridiske definitioner og et vist minimum af harmonisering af reglerne for bekæmpelse af kønsbaseret vold og beskyttelse af børn til ofre for kønsbaseret vold, da partnervold, at være vidne til vold og stedfortrædervold i mange retssystemer ikke anerkendes; påpeger, at børn, der er vidne til vold i deres familiemiljø, ikke anerkendes som ofre for kønsbaseret vold, hvilket har en direkte indvirkning på dataindsamlingen hos politi og retsvæsenet og på det tværnationale samarbejde; understreger, at det er nødvendigt at tildele status som offer for kønsbaseret vold i straffesager og efterforskninger til børn, der er vidne til vold i parforhold eller udsat for stedfortrædervold, for at de kan være omfattet af bedre retsbeskyttelse og komme i betragtning til hensigtsmæssig hjælp; henstiller til medlemsstaterne, at de indfører procedurer for systematisk opsyn, herunder psykologisk overvågning, med børn, der er ofre for og vidne til vold i hjemmet, for dermed at kunne imødegå de deraf følgende forstyrrelser i deres opvækst og undgå, at de selv forfalder til vold i deres voksenliv; opfordrer endvidere medlemsstaterne til at indføre særlige foranstaltninger vedrørende "overværet vold", inklusive bestemmelser om særligt skærpende omstændigheder;
23. opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre en årlig kampagne til oplysning af børn og til at øge kendskabet til børns rettigheder; opfordrer medlemsstaterne til at oprette særlige centre til at drage omsorg for børn, som er ofre for vold, bemandet med børnelæger og terapeuter med speciale i kønsbaseret vold; opfordrer medlemsstaterne til at oprette børnekontaktpunkter, som er lettilgængelige via bl.a. telefon, e-mail, onlinechat, hvor børnene kan tale om, stille spørgsmål og anmelde vold begået mod dem selv, forældre eller søskende, og hvor de kan få information, råd eller henvisning til anden organisation for yderligere hjælp;
24. fremhæver, at et barn navnlig skal have mulighed for at blive hørt, hvilket er afgørende

for at fastslå, hvad der tjener barnets tarv i forbindelse med behandlingen af sager om forældremyndighed og anbringelse i plejefamilie, alt efter barnets alder og modenhed; påpeger ikke desto mindre, at sådanne høringer under alle omstændigheder, men helt afgørende i tilfælde, hvor der er mistanke om partnervold, bør gennemføres i et børnevenligt miljø, uden pres eller indflydelse fra forældre eller slægtninge, af uddannede fagfolk såsom læger eller psykologer, herunder personer kvalificeret i pædiatrisk neuropsykiatri, med henblik på at analysere effekten af tillid til andre på en harmonisk udvikling af barnet, og for at undgå at forværre traumer og offerfølelse; opfordrer til, at der på EU-plan fastsættes minimumsstandarder for, hvordan disse høringer bør foretages; påpeger betydningen af at sikre gedigen, langsigtet, psykologisk og psykiatrisk behandling og social rådgivning for ofre og deres børn i hele restitutionsforløbet efter perioden med overgreb;

25. understreger behovet for at rette særlig opmærksomhed mod sager, hvor det involverede offer eller barn har et handicap eller tilhører en særlig sårbar gruppe, og at anvende særlige procedurer og standarder i disse sager;
26. glæder sig over Kommissionens fremlæggelse af en overordnet strategi for beskyttelse af udsatte børn og for at fremme børnevenlig retspleje; understreger behovet for at beskytte de mest sårbare børns rettigheder, idet der rettes særlig opmærksomhed mod børn med handicap, forebyggelse og bekæmpelse af vold og fremme af et børnevenligt retssystem; opfordrer til, at alle medlemsstaterne hurtigt gennemfører strategien fuldt ud; opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe konkrete foranstaltninger til bekæmpelse af seksuelt misbrug og udnyttelse af børn ved at investere i forebyggende foranstaltninger og behandlingsprogrammer, der har til formål at forhindre gerningsmændene i at recidivere, med mere effektiv støtte til ofre og ved at styrke samarbejdet mellem retshåndhævende myndigheder og civilsamfundsorganisationer; understreger, at der i tilfælde af mistanke om børnemishandling skal træffes øjeblikkelige foranstaltninger for at sikre barnets sikkerhed og for at standse og forebygge yderligere eller potentiel vold, samtidig med at barnets ret til at blive hørt under hele processen sikres; mener, at sådanne foranstaltninger bør omfatte en umiddelbar risikovurdering og beskyttelse, der omfatter en bred vifte af effektive foranstaltninger såsom foreløbige foranstaltninger, beskyttelsesordrer eller polititilhold, mens de faktiske omstændigheder undersøges; minder om, at princippet om hurtighed skal anvendes i alle sager, der involverer børn, som er ofre for vold; understreger, at de domstole, der behandler sager om børnemishandling, også bør have speciale i kønsbaseret vold;
27. opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe konkrete foranstaltninger til at sætte en stopper for seksuelt misbrug af børn ved at investere i forebyggende foranstaltninger, indkredse specifikke programmer for potentielle lovovertrædere og yde effektiv støtte til ofrene; opfordrer medlemsstaterne til at intensivere de retshåndhævende myndigheders og civilsamfundsorganisationernes samarbejde om at bekæmpe seksuelt misbrug og seksuel udnyttelse af børn;
28. understreger, at vold mod børn også kan kædes sammen med kønsbaseret vold, enten fordi de er vidner til vold begået mod moderen, eller fordi de selv er ofre for misbehandling, når denne er et indirekte middel til at udøve magt over og psykisk vold mod moderen; bemærker, at programmer til støtte for børn, der er vidne til vold i hjemmet, er afgørende for at begrænse skaden på lang sigt; opfordrer medlemsstaterne til fortsat at drive innovative programmer til at imødekomme disse børns behov, f.eks.

ved at uddanne det personale, der arbejder med børn, så de kan aflæse tidlige advarselssignaler, yde den fornødne reaktion og støtte og yde virkningsfuld psykologisk støtte til børn under straffe- og civile retlige sagsforløb, som de eventuelt indblandes i; henstiller indtrængende til medlemsstaterne at indføre procedurer for systematisk opsyn med børn, der er ofre for eller vidne til vold i hjemmet, herunder psykologisk hjælp, for at tage hånd om de forstyrrelser, som dette har på børnenes opvækst og undgå, at de selv forfalder til vold i voksenlivet;

Forebyggelse: Oplæring af personale

29. opfordrer til gentagen, effektiv kapacitetsopbygning og obligatorisk målrettet oplæring af personale, der beskæftiger sig med tilfælde af kønsbaseret vold, børnemishandling og generelt alle former for vold i hjemmet og dynamikken heri, inklusive manipulation, psykisk vold og tvang; understreger, at denne målrettede oplæring derfor bør være beregnet til dommerstanden, retshåndhævelsespersonale, specialiserede jurister, retsmedicinere, sundhedspersonale, socialarbejdere, lærere og pædagoger samt offentligt ansatte, der arbejder inden for disse områder; opfordrer til, at denne oplæring også fremhæver, hvordan vold i parforhold indvirker på børns rettigheder, på deres trivsel og på beskyttelsen af dem; understreger, at denne oplæring bør øge det pågældende personales kendskab til og forståelse af nuværende beskyttelsesforanstaltninger såvel som sikkerhedsmæssige aspekter, forbrydelsens konsekvenser, ofrenes behov og imødekommelsen heraf samt udstyre dem med kompetencerne til bedre at kommunikere med og støtte ofre; opfordrer til, at denne oplæring også sætter dem i stand til at vurdere situationen ved hjælp af pålidelige risikovurderingsværktøjer og til at opdage tegn på mishandling; understreger behovet for at evaluere de mekanismer til at opfatte disse tegn, der benyttes af det involverede personale; opfordrer til, at oplæringen gennemføres ved at opprioritere fokuset på ofrenes behov og forhold og ved at anerkende, at vold mod kvinder og vold i hjemmet skal tackles gennem en specifik, kønssensitiv og menneskerettighedsbaseret tilgang, der opretholder nationale, regionale og internationale standarder og foranstaltninger; opfordrer medlemsstaterne til at udvikle og finansiere sådanne oplæringskurser; henviser til betydningen af Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere i denne henseende; understreger, at civilsamfundsorganisationer, der arbejder med og for børn og ofre for vold i hjemmet og kønsbaseret vold, bør anmodes om at udbyde eller i det mindste blive tilknyttet tilrettelæggelsen af disse kursusforløb for at dele den viden og ekspertise, som de har i kraft af deres praktiske erfaringer; opfordrer Kommissionen til at fremme og koordinere denne form for oplæring med særlig fokus på grænseoverskridende sager;
30. opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at deres politi og retsvæsen er tilstrækkeligt finansieret, udstyret og uddannet til at behandle klager over vold i hjemmet og reagere herpå; beklager, at underfinansiering og budgetnedskæringer inden for disse etater kan føre til proceduremæssige fejl og mangler, manglende oplysning til klager om sagens gang og uforholdsmæssigt lange forsinkelser, som ikke harmonerer med det altovervejende hensyn til beskyttelse og restitution af ofrene; understreger den vigtige rolle, som social- og psykologmedarbejdere placeret hos politiet kan udfylde i at lette konkret og human støtte til ofre for vold i hjemmet; opfordrer medlemsstaterne til at give alle foreninger de nødvendige midler til at hjælpe kvindelige ofre og deres børn; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at styrke deres samarbejde om at indføre foranstaltninger til at forbedre indkredsningen af ofre for vold i hjemmet og partnervold såvel som til at styrke ofre og vidner i at tage mod til sig til at anmelde

forbrydelser, da partnervold i mange tilfælde ikke indberettes;

31. opfordrer Kommissionen og Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere til at etablere en EU-plattform for gensidig læring og udveksling af bedste praksis blandt retsvæsenets aktører og politiske beslutningstagere i de forskellige medlemsstater, som arbejder inden for relevante områder;
32. anbefaler på det kraftigste, at medlemsstaterne opretter specialiserede domstole eller retsinstanser og tillige vedtager hensigtsmæssige love, oplæring, procedurer og retningslinjer for alt personale, der er i kontakt med ofre, herunder øget bevidsthed om kønsbaseret vold og kønsstereotyper, med henblik på at undgå uoverensstemmelser mellem retsafgørelser, forskelsbehandling eller sekundær viktimering i forbindelse med sagsforløb af juridisk, lægelig, politimæssig, børnebeskyttelses- eller værgemålsrelateret art, idet det sikres, at børn og kvinder behørigt høres, og at man prioriterer beskyttelsen af dem; understreger behovet for at styrke særdomstole eller særlige retsinstanser og retspleje, der tager hensyn til børneofre og kvindelige ofre, at oprette enheder til at foretage samlende vurderinger i sager om kønsbaseret vold bestående af retsmedicinske eksperter, psykologer og socialarbejdere, som skal samarbejde med de offentlige forvaltninger med speciale i kønsbaseret vold, der har ansvaret for at hjælpe ofre; understreger, hvor vigtigt det er, at foranstaltninger til retslig beskyttelse anvendes i fuld udstrækning for at beskytte kvinder og børn mod vold, og at disse foranstaltninger ikke begrænses på grund af forældrerettigheder; opfordrer indtrængende til, at afgørelser om fælles forældremyndighed i sager, der involverer partnervold, udskydes, indtil sagen er blevet efterforsket og der er foretaget en risikovurdering;
33. understreger behovet for at anerkende den indbyrdes sammenhæng mellem strafferetlige, civilretlige og andre procedurer med henblik på at koordinere de retlige og øvrige skridt at tage i forbindelse med partnervold og foreslår derfor, at medlemsstaterne vedtager foranstaltninger, som kæder den enkelte families strafferetlige og civile sager sammen, så uoverensstemmelser mellem retsafgørelser, der er skadelige for børn og ofre, med held kan undgås; beklager manglen på midlertidige foranstaltninger til beskyttelse af ofre og børn og manglen på midlertidige mekanismer til suspendering af den voldelige forælders forældremyndighed under sagers gang ved domstolene, som normalt varer flere år; opfordrer medlemsstaterne til at eksperimentere med og udvikle sådanne beskyttelsesforanstaltninger; opfordrer i denne henseende medlemsstaterne til at tilrettelægge uddannelse af alt personale og frivillige, der er involveret i sådanne sagsforløb, og til at inddrage civilsamfundsorganisationer, som arbejder med og for børn og ofre, i disse oplæringskurser; opfordrer de nationale kompetente myndigheder til at forbedre koordineringen domstolene mellem ved at fremme kontakt mellem anklagemyndighederne i den hensigt at gøre det muligt at finde en hurtig løsning på spørgsmål vedrørende forældreansvar og sikre, at familieretlige domstole kan behandle alle aspekter vedrørende kønsbaseret vold mod kvinder, når der træffes afgørelser i sager om forældremyndighed og samværret;
34. opfordrer medlemsstaterne til at etablere en platform for regelmæssig udveksling af bedste praksis blandt civil- og strafferetlige domstole, jurister der behandler sager om vold i hjemmet og kønsbaseret vold, børnemishandling og separation og forældremyndighed såvel som med alle andre relevante parter;
35. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at inddrage relevante

civilsamfundsorganisationer, navnlig dem der arbejder med og for børn og ofre for vold i hjemmet og kønsbaseret vold, i udformning, gennemførelse og evalueringen af politikker og lovgivning; efterlyser, at der på EU-, nationalt og lokalt plan ydes strukturel støtte, herunder økonomisk støtte, til disse civilsamfundsorganisationer for at øge deres kapacitet til at reagere og repræsentere ofre og til at sikre alle mennesker tilstrækkelig adgang til deres servicier, rådgivning og støtte;

36. fastholder sin fulde opbakning til, at der på tværs af de involverede sektorer og organer (retsinstanser, retshåndhævelse, sundhedsvæsen og socialforvaltninger) sker en kapacitetsstærkelse, så disse kan føre registre og ajourførte databaser; opfordrer medlemsstaterne til at fastlægge nationale retningslinjer og opregne god praksis og til at gennemføre oplysningskampagner om partnervold for personale på alle niveauer og i alle involverede sektorer, da det er essentielt at modtage kvinder, der søger beskyttelse, med en følsom tilgang; opfordrer medlemsstaterne til at overvåge tjenesterne i de enkelte sektorer og fastlægge de nødvendige budgetter i overensstemmelse med behovene;
37. anbefaler de nationale myndigheder at tage skridt, navnlig ved at udforme og rundsende retningslinjer til personale, der arbejder med sager om partnervold og forældremyndighed, idet risikofaktorer (der relaterer til børn eller familiemedlemmer, socialt miljø eller sociale forhold eller eventuel gentagelse af voldsovergreb) skal tages i betragtning således, at partnervold kan vurderes til støtte for børns og kvinders rettigheder;
38. bemærker, at sådan vejledning og retningslinjer bør bistå personale i sundhedssektoren med at højne bevidstheden i deres faglige miljø om den voldsomme indvirkning, som vold mod kvinder, herunder partnervold, kan have på kvindernes mentale sundhed;
39. understreger betydningen i disse procedurer af den rolle, som alle relevante retsmedicinske eksperter og fagfolk, herunder læger, retsmedicinske kliniske psykologer og socialarbejdere, udfylder med hensyn til omsorg for både kvindelige ofre for mishandling eller vold i hjemmet og for berørte børn, navnlig når miljøet, de vokser op i, ikke er hensigtsmæssigt for deres helbred, værdighed, følelsesmæssige balance og livskvalitet; minder derfor om behovet for, at de involverede retsmedicinere og fagfolk kan drage fordel af bl.a. retningslinjer, der er udarbejdet på baggrund af datasæt, fremgangsmåder og bedste praksis på EU-plan; bemærker, at retsmedicinens specifikke tekniske og medicinske viden i juridisk henseende gør denne faggruppe egnet til at bistå specialister (såsom børnelæger, gynækologer, psykologer) i deres arbejde, da de har de fornødne faglige kompetencer og tekniske ekspertise til at kunne genkende tegn på vold og, i begrundede tilfælde, at efterkomme indberetningskrav og tage kontakt til retslige myndigheder;
40. henviser til bestemmelserne i direktivet om ofres rettigheder; fremhæver, at kvinder, der er ofre for kønsbaseret vold, og deres børn ofte har brug for særlig støtte og beskyttelse på grund af den store risiko for sekundær viktimering og gentagne overgreb, for intimidering og for gengældelse forbundet med denne form for vold; opfordrer derfor til, at opmærksomheden rettes mod den holdning i samfundet, herunder også blandt aktører i det strafferetlige system, der skyder skylden på offeret; opfordrer til, at institutionel vold anerkendes og bekæmpes, hvilket omfatter alle sådanne handlinger og undladelser fra myndighedernes og offentligt ansattes side, der har til formål at forsinke, spænde ben for eller forhindre adgang til relevante offentlige ydelser eller udøvelse af

ofres rettigheder, med passende sanktioner og foranstaltninger til at sikre, at ofrene beskyttes og kompenseres; understreger, hvor afgørende det er at fastlægge kursusprogrammer, procedurer og retningslinjer for alt personale, der beskæftiger sig med ofre, for at bistå dem med at opfatte tegn på partnervold, selv når offeret ikke udtrykkeligt anmelder noget; foreslår, at sådanne retningslinjer bør indbefatte foranstaltninger til at fremme trygge og respektfulde patientbehandlingsprogrammer, der ikke ansporer det kvindelige voldsoffer, herunder ofre for partnervold, til at skyde skylden på sig selv, og til at udbrede bedste praksis inden for behandlingstilbud til kvinderne og deres børn; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at behandle spørgsmålet om anonyme og tilbagetrukne klager ved at garantere effektive og hurtige procedurer til beskyttelse af ofre samt ved at sikre, at voldelige partnere drages til ansvar; opfordrer til, at de retshåndhavende myndigheder opretter databaser, der skal indeholde alle oplysninger opgivet af offeret eller tredjeparter i sager om partnervold, med det formål at overvåge og forebygge yderligere voldsovergreb; efterlyser mere læring og bevidstgørelse i lokalsamfundene og oplæring af politifolk og socialarbejdere i bekæmpelse af partnervold i landdistrikter og afsidesliggende områder, og understreger betydningen af læring for at kunne oplyse og støtte børn såvel som betydningen af programmer for konfliktløsning, positive rollemodeller og samarbejdsbaseret leg;

Forebygelse: Indsats mod kønsstereotyper og fordomme – uddannelse og bevidstgørelse

41. udtrykker bekymring over indvirkningen af kønsstereotyper og fordomme, der medfører utilstrækkelige modtræk mod kønsbaseret vold mod kvinder og manglende tillid til kvinder, navnlig hvad angår angiveligt falske beskyldninger om børnemishandling og vold i hjemmet; udtrykker også bekymring over manglen på specifik oplæring til dommere, anklagere og jurister; understreger betydningen af foranstaltninger til at bekæmpe kønsstereotyper og patriarkalske fordomme gennem uddannelse og oplysningskampagner; opfordrer medlemsstaterne til at overvåge og træde op imod den kulturelle tendens til at ringeagte kvinders ytringer; fordømmer brug, hævde og accept af uvidenskabelige teorier og begreber i forældremyndighedssager, som rammer mødre, der forsøger at indberette sager om børnemishandling eller kønsbaseret vold ved at forhindre dem i at opnå forældremyndighed eller ved at begrænse deres forældrerettigheder; understreger, at det såkaldte forældrefremmedgørelsessyndrom og lignende begreber og termer, som overordnet set bygger på kønsstereotype forestillinger, kan virke til ugunst for kvindelige ofre for partnervold, idet mødre beskyldes for at forårsage "fremmedgørelse" over for faderen, hvorved der rejses tvivl om ofrenes evner som forældre og børnenes vidneudsagn og risikoen for vold mod dem lades ude af betragtning, hvad der undergraver mødrenes og børnenes rettigheder og sikkerhed; opfordrer medlemsstaterne til ikke at anerkende forældrefremmedgørelsessyndrom i deres retspraksis og love og retspleje, og til at afskrække fra eller endog forbyde henvisning hertil i retssager, navnlig i forbindelse med undersøgelser af, om voldsovergreb har fundet sted;
42. påpeger, at dette understreger vigtigheden af at gennemføre oplysningskampagner, der sætter vidner (navnlig naboer og kolleger) i stand til at registrere tegn på partnervold (især ikkefysisk vold), og giver vejledning i, hvordan man kan støtte og hjælpe ofre; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme bevidstgørelses-, oplysnings- og støttekampagner til at træde op imod kønsmæssige fordomme og stereotyper såvel som vold i hjemmet og kønsrelateret vold i alle dets afskygninger, bl.a. fysisk vold, sexchikane, onlinevold, psykisk terror og seksuel udnyttelse, navnlig i

forbindelse med nyligt trufne forebyggelsesforanstaltninger og fleksible nødvarslingsystemer, og til at tilskynde til rapportering i koordination og samarbejde med anerkendte og specialiserede kvindeorganisationer; understreger betydningen af aktivt at inddrage alle offentlige strukturer i gennemførelsen af oplysningskampagner;

43. understreger, at visheden om, at gerningsmændene straffes, er afgørende for både at afskrække dem fra yderligere vold og styrke tilliden til myndighederne, navnlig blandt ofre; påpeger dog, at fængselsstraf i sig selv ikke er nok til at forebygge fremtidig vold, og at der er behov for særlige rehabiliterings- og uddannelsesprogrammer; opfordrer medlemsstaterne til som fastsat i artikel 16 i Istanbulkonventionen at træffe de fornødne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger for at oprette eller støtte programmer, som har til formål at lære gerningsmænd bag vold i hjemmet at udvise en ikkevoldelig adfærd over for andre mennesker med henblik på at forebygge yderligere vold og ændre voldelige adfærdsmønstre; minder om, at medlemsstaterne i denne forbindelse skal sikre, at ofrenes sikkerhed, støtten til dem og deres menneskerettigheder har højeste prioritet, og at de pågældende programmer i hensigtsmæssigt omfang bør oprettes og gennemføres i tæt samarbejde med specialiserede støttetjenester for ofre; påpeger, at læring og oplysning er afgørende for at udrydde kønsbaseret vold, navnlig partnervold; opfordrer medlemsstaterne til at implementere forebyggende programmer, inklusive undervisningstiltag om emner såsom ligestilling mellem kvinder og mænd, gensidig respekt, fredelig konfliktløsning i personrelationer, kønsbaseret vold mod kvinder og retten til personlig integritet samt alderstilpasset seksualundervisning afstemt efter elevernes voksende indlæringssevne, på officielle pensum og på alle læsetrin i tråd med ligestillingsstrategien 2020-2025; understreger, at alderstilpasset undervisning i parforhold og seksualitet er afgørende for at beskytte børn mod vold og give dem de kompetencer, som de behøver for at skabe trygge relationer, hvor de undgår seksuel og kønsbaseret vold og partnervold; opfordrer Kommissionen til at støtte programmer, som har til formål at forebygge kønsbaseret vold, bl.a. gennem indsatsområdet Daphne under programmet for borgere, lighed, rettigheder og værdier, for at sikre effektive forebyggende foranstaltninger;
44. opfordrer medlemsstaterne til at fremme tiltag, der kan fjerne de indgroede fordomme, som stadig danner grobund for kønsbestemte forskelle;
45. påpeger, at strategier til forebyggelse af partnervold bør omfatte foranstaltninger til at sikre, at børn ikke udsættes for vold, idet der heri indgår undervisning i de færdigheder, der er nødvendige for at skabe trygge og sunde relationer, og man udfordrer sociale normer, som fremmer mænds dominans og autoritære adfærd over for kvinder og andre former for sexistisk adfærd;
46. opfordrer Kommissionen til at fremme EU-dækkende offentlige oplysnings- og læringskampagner og udveksling af bedste praksis som en nødvendig foranstaltning til at forebygge vold i hjemmet og til at skabe en nultolerance-holdning over for vold og et tryggere miljø for ofre; fremhæver mediernes strategiske rolle i denne henseende; påpeger dog, at sager om kvindedrab og kønsbaseret vold i visse medlemsstater stadig fremlægges på en måde, der frikender den voldelige partner for skyld; fremhæver, at medier og reklamer ikke må udbrede kvindehad og sexistiske budskaber, herunder ved at forsøge at undskylde, legitimere eller bagatellisere vold og voldelige partneres ansvar; mener, at vold i hjemmet også skyldes kønsstereotypiske holdninger til forældrerollen; opfordrer derfor Kommissionen og medlemsstaterne til at bekæmpe kønsstereotyper og til at fremme ligestilling mellem kønnene i forbindelse med

forældreansvar, hvor forældrebyrden fordeles retfærdigt, således at kvinder ikke forvises til en underordnet status; opfordrer Kommissionen til at lette udvekslingen af bedste praksis på EU-plan inden for forebyggelse, beskyttelse og retsforfølgelse såvel som tiltag til bekæmpelse af vold og praktisk gennemførelse heraf; opfordrer medlemsstaterne til at supplere denne EU-kampagne ved at udbrede information om, hvor ofre og vidner kan anmelde denne form for vold, herunder også efter endt kampagne, og til i betragtning af coronakrisens særlige karakter også at fokusere på indvirkningen på børn; opfordrer Kommissionen til at støtte aktiviteter i skoler og andre sammenhænge, der øger bevidstheden om kriminalitet og traumer, hvor man finder hjælp, hvordan man indberetter hændelser, og hvordan man opbygger modstandskraft blandt børn og personer, der arbejder med børn;

Samarbejde mellem medlemsstaterne, herunder i tværnationale sager

47. understreger betydningen af udveksling af oplysninger mellem domstole, medlemsstaternes centrale myndigheder og politiorganer, navnlig i forbindelse med grænseoverskridende sager om forældremyndighed; håber, at de reviderede regler i Rådets forordning (EU) 2019/1111 af 25. juni 2019 om kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om internationale børnebortførelser¹ vil øge samarbejdet mellem retssystemerne med henblik på effektivt at kunne fastslå barnets tarv, uanset dets forældres civilstand eller familiens sammensætning, og de rettigheder, som ofrene for partnervold har; understreger, at det er vigtigt, at retsmedicinere eller øvrige, involverede embedsfolk giver den kompetente nationale myndighed oplysninger om vold i parforhold, når de pågældende finder, at denne vold udgør en umiddelbar fare for det voksne offers eller barnets liv, og at offeret ikke er i stand til at beskytte sig selv på grund af moralsk eller økonomisk tvang som følge af voldsudøverens greb om offerets situation, samt at de pågældende embedsfolk forsøger at opnå det voksne offers samtykke; opfordrer i denne forbindelse Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre håndhævelse og effektiv anvendelse af Bruxelles IIa-forordningen; beklager i denne henseende, at forordningens anvendelsesområde ved den seneste revision ikke blev udvidet, så det omfatter registrerede partnerskaber og ugifte par; er af den opfattelse, at dette medfører forskelsbehandling og potentielt farlige situationer for ofre blandt registrerede partnere og ugifte par og disses børn; minder om, at Bruxelles IIa-forordningens anvendelsesområde og formål er baseret på princippet om ikkeforskelsbehandling af unionsborgerne på grundlag af nationalitet og på princippet om medlemsstaternes gensidige tillid til hinandens retssystemer; anmoder Kommissionen om senest til august 2024 at rapportere tilbage til Europa-Parlamentet om gennemførelsen af disse forordninger og deres effekt, bl.a. i forbindelse med partnervold og forældremyndighedsrettigheder;
48. påpeger, at selv om alle familietvister har en dybtgående følelsesmæssig virkning, er tværnationale sager særligt følsomme og juridisk komplekse; understreger behovet for en høj grad af offentlig bevidsthed om komplekse spørgsmål såsom grænseoverskridende forældremyndighedsordninger og underholdspligt, herunder behovet for at sikre klarhed om forældres og børns rettigheder og forpligtelser i hvert land; påpeger, at medlemsstaterne kan bidrage til en hurtigere løsning af sådanne tværnationale familieretlige sager ved at indføre et system af specialiserede afdelinger ved nationale domstole, herunder enheder med fokus på kønsbaseret vold bestående af

¹ EUT L 178 af 2.7.2019, s. 1.

retsmedicinsk personale, psykologer og andet relevant personale, og til at samarbejde med offentlige forvaltninger specialiseret i kønsbaseret vold og med ansvar for at bistå ofre; opfordrer til at rette særlig opmærksomhed mod enlige forsørgeres situation og mod opkrævning af underholdsbidrag på tværs af grænser, da der vedvarende er praktiske, håndhævelsesmæssige vanskeligheder forbundet med de nugældende bestemmelser, navnlig Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt og FN's konvention om inddrivelse af underholdsbidrag i udlandet, hvori der er fastsat juridiske forpligtelser vedrørende grænseoverskridende opkrævning af underholdsbidrag; understreger, at de juridiske værktøjer til tværnational opkrævning af underholdsbidrag absolut skal håndhæves, ligesom der skal skabes offentligt kendskab til, at redskaberne findes og kan anvendes; opfordrer derfor Kommissionen til at arbejde tæt sammen med medlemsstaterne for at indkredse praktiske problemer i forbindelse med opkrævning af underholdsbidrag i tværnationale situationer og bistå dem med at udvikle effektive redskaber til håndhævelse af betalingsforpligtelser; understreger disse problemers vigtighed og deres konsekvenser for eneforsørgerfamilier og risikoen for fattigdom;

49. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til fortsat at analysere data om og tendenser i forekomsten af og rapporteringen om alle former for kønsrelateret vold og vold i hjemmet samt konsekvenserne for børn under corona-nedlukningen og i perioden umiddelbart derefter;
50. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at styrke samarbejdet for at træffe foranstaltninger, der sætter ofre for partnervold i stand til at henvende sig til omverdenen og indberette forbrydelserne, da partnervold i mange tilfælde fortsat ikke indberettes; glæder sig over Kommissionens tilsagn om at gennemføre en ny EU-undersøgelse om kønsrelateret vold, hvis resultater skal foreligge i 2023; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at arbejde tæt sammen med henblik på at etablere en permanent mekanisme til regelmæssigt at tilvejebringe harmoniserede, nøjagtige, pålidelige, sammenlignelige og kønsopdelte, kvalitetssikrede data fra hele EU om prævalens, årsager og konsekvenser for kvinder og børn og håndtering af partnervold og forældremyndighedssager under fuld udnyttelse af EIGE's og Eurostats kapacitet og ekspertise; minder om, at tilvejebringelse af nationale statistikker om kønsbaseret vold er en foranstaltning, der er berettiget til finansiering under programmet for det indre marked for 2021-2027; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre, at dataene opdeles efter bl.a. alder, seksuel orientering, kønsidentitet, køns karakteristika, race, etnicitet og handicap for at sikre, at erfaringer fra kvinder i al deres mangfoldighed afspejles; bemærker, at dette vil bidrage til en bedre forståelse af problemets omfang og årsager, primært de socioøkonomiske kategorier, hvor kønsbaseret vold er mere forekommende, og andre indflydelsesfaktorer samt af forskellige retlige rammer og landenes forskellige politikker på området, som kan undersøges nøje gennem detaljerede landesammenligninger for at indkredse de politikrammer, der måske vil kunne indvirke på forekomsten af vold; fastholder også betydningen af, at medlemsstaterne indsamler statistiske oplysninger om administrative og retslige procedurer vedrørende forældremyndighedssager, der involverer vold i parforhold, og navnlig om resultatet af dommene og de forhold, der lægges til grund for afgørelser om forældremyndighed og samvær;51. opfordrer Kommissionen til at fremme EU-dækkende offentlige oplysningskampagner som en nødvendig foranstaltning til forebyggelse af vold i hjemmet og skabelsen af et klima med nultolerance over for vold;

-
- ◦

52. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.